

**LIETUVOS RESPUBLIKOS ŠVIETIMO,
MOKSLO IR SPORTO MINISTERIJA
SPORTININKŲ ATSTOVAS**

Biudžetinė įstaiga, A. Volano g. 2, 01124 Vilnius, tel. + 370 5 219 1225, el. p. smmin@smsm.lt, <https://smsm.lrv.lt>. Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188603091.

Atsisk. sąsk. LT43 4040 0636 1000 2196, Lietuvos Respublikos finansų ministerija, finansų įstaigos kodas 40400

Lietuvos aerobikos federacijai
(sportineerobika@gmail.com)

SPRENDIMAS

DĖL AEROBINĖS GIMNASTIKOS SPORTININKĖS TEISIŲ

2026 m. birželio 10 d.

Vilnius

2026 m. gegužės 28 d. sportininkų atstovė gavo informaciją iš C. D. dėl galimai pažeistų nepilnametės aerobinės gimnastikos sportininkės A. B. teisių. Susipažinusi su informacija, sportininkų atstovė pradėjo tyrimą savo iniciatyva dėl galimo sportininkės teisių pažeidimo. Tyrimo metu buvo analizuojamas dėl sportininkės priimtų sprendimų priešasčių teisėtumas.

Tyrimo atlikimo eiga

Atliekant tyrimą, sportininkų atstovė nagrinėjo gautą informaciją, apklausė ją pateikusia pareiškėja, 2026 m. birželio 1 d. išsiuntė užklausimą Federacijai *Dėl informacijos pateikimo* ir 2026 m. birželio 8 d. iš Federacijos gavo prašytą informaciją.

Sportininkų atstovė taip pat analizavo Federacijos, Lietuvos gimnastikos federacijos ir tarptautinės sporto šakos federacijos tinklapiuose viešai pateikiamus dokumentus bei kitą informaciją.

Tiek pareiškėja, tiek Federacija bendradarbiavo su sportininkų atstove ir teikė prašomą informaciją, paaiškinimus. Tyrimas buvo atliekamas *skubos tvarka*.

Faktinės aplinkybės

Tyrimo metu nustatyta, kad 2026 m. rugsėjo 4 – 6 dienomis Ispanijoje vyks pasaulio jaunių ir jaunimo aerobinės gimnastikos čempionatas, kurį rengia tarptautinė sporto šakos federacija – „*World Gymnastics*“ (anksčiau – *FIG, pranc. Fédération Internationale de Gymnastique*).

Nacionalinė atranka į šį pasaulio čempionatą jaunimo amžiaus grupės moterų vieneto rungtyje vyko Lietuvos čempionato metu, 2026 m. gegužės 9 – 10 dienomis Prienuose. Šias varžybas reglamentavo varžybų nuostatai (toliau – „Nuostatai“). Varžybų Nuostatuose buvo įtvirtinta, kad gegužės 10 d. (antrąją dieną) vyks moterų vienetų finalai (taip pat – ir aptariamoms jaunimo grupėms), „*po aštuonis sportininkus*.“ Kvalifikacinės varžybos vyko gegužės 9 d. (pirmąją dieną).

Aptariamoje grupėje finale pirmąją vietą užėmė T. U. (18,600 balo), antrąją – A. B. (18,350 balo), trečiąją – E. G. (18,300 balo). Kadangi šioje situacijoje toliau aptariamas ir sportininkės E. F. dalyvavimas, paminėtina, kad finale ji užėmė septintąją vietą (17,500 balo).

Tuo tarpu kvalifikacinėse (atrankos į finalą) varžybose pirmąją dieną grupėje dalyvavo 37 sportininkės. Kaip nurodyta aukščiau – aštuonios iš jų pateko į finalą, vykusį antrąją dieną. Pagal kvalifikacinėse varžybose gautus balus, sportininkės į finalą pateko tokia tvarka: pirmoji – T. U. (18,750 balo), antroji – E. F. (18,550 balo), trečioji – E. G. (18,500 balo), ketvirtoji – A. B. – (18,200 balo).

Pagal tarptautinės organizacijos taisykles, pasaulio čempionate Lietuvai šioje grupėje teko trys vietos – iš Lietuvos gali atvykti trys sportininkės. Po čempionato reikėjo nustatyti, kurios trys sportininkės vyks atstovauti šaliai.

2026 m. gegužės 13 – 14 dienomis vyko Federacijos Vykdomojo komiteto posėdis, kuriame be kitų klausimų nutarta tvirtinti Federacijos jaunimo rinktinės sąrašą dalyvavimui pasaulio čempionate. Moterų vieneto rungtyje patvirtintos sportininkių E. F., T. U., E. G. kandidatūros.

Kaip sportininkių atstovei paaiškino C. D., kuri taip pat yra ir Federacijos vykdomojo komiteto narė, dar gegužės 10 d., iškart po varžybų, trenerių tarybos pirmininkas pristatė sudarytą rinktinės sąrašą pasaulio čempionatui, kuriame nebuvo A. B.; C. D. teigimu, ji iškėlė klausimą, kodėl

Lietuvos vicečempionės nėra rinktinės sąraše. Trenerių komiteto pirmininkas atsakė, kad rinktinė sudaroma pagal kvalifikacijų rezultatus.

Toliau šiame tyrime buvo nustatinėjama, pagal kokius kriterijus sportininkės šiuo atveju turi būti atrenkamos į pasaulio čempionatą, kaip jos atitiko kriterijus, kokios delegavimo procedūros taikomos Federacijoje.

Dėl delegavimo kriterijų

Lietuvos Respublikos Sporto įstatymo 22 str. 1 d. 12 p. įtvirtinta taisyklė, kad *sporto šakos federacija, siekianti gauti valstybės biudžeto lėšų <...> sporto programai ar <...> tarptautinių sporto varžybų projektams įgyvendinti, turi atitikti šiuos kriterijus: <...> yra suformavusi nacionalinę rinktinę, vadovaudamasi savo patvirtintais ir viešai paskelbtais **objektyviais, skaidriais ir nediskriminaciniais nacionalinės rinktinės sudarymo kriterijais** <...>.*

2025 m. gruodžio 9 d. Federacijos vykdomasis komitetas patvirtino Lietuvos aerobinės gimnastikos rinktinės sudarymo kriterijus (toliau – „Kriterijai“). Juose numatyta:

„5. Lietuvos aerobinės gimnastikos rinktinės nariais Pasaulio čempionatui arba Europos čempionatui (vardinių paraiškų teikimo metu) tampa:

5.1. Sportininkai esantys Lietuvos Aerobinės gimnastikos rinktinėje ir pasiekę reikalaujamą pratimo balą pagal LAF Vykdomojo komiteto nustatytą normatyvą;

5.2. Sportininkai nesantys Lietuvos Aerobinės gimnastikos rinktinėje, tačiau pasiekę reikalaujamą pratimo balą pagal LAF Vykdomojo komiteto nustatytą normatyvą LČ.

5.3. Reikalaujamą pratimo balą pagal LAF Vykdomojo komiteto nustatytą normatyvą surinkus keliems pratimams, jų pirmumas yra nustatomas taip:

5.3.1. Aukščiausias, bet ne mažesnis nei normatyvas balas paskutinėse varžybose (LČ);

5.3.2. Aukščiausias, bet ne mažesnis nei normatyvas balas FIG registruotose tarptautinėse varžybose;

5.3.3. Kilus nenumatytoms situacijoms, sprendimą dėl patekimo į rinktinę priims trenerių taryba ir pateiks jį Vykdomojo komiteto tvirtinimui.“

Pabrėžtina, kad nustatyti kriterijai atitinka įstatymo reikalavimus – jie yra objektyvūs, skaidrūs ir nediskriminaciniai, tačiau **būtent taip jie turi būti ir taikomi – objektyviai, skaidriai ir nediskriminuojant.**

Pagal Kriterijų 5 p. rinktinės narėmis pasaulio čempionatui tampa sportininkės pasiekę reikiamą balą pagal normatyvą. Šiuo atveju visos aptariamoms sportininkės (T. U., A. B., E. G., E. F.) yra pasiekusios šį balą (17,250). Tokiu atveju, sportininkių pirmumas nustatomas *pagal aukščiausią, bet ne mažesnę nei normatyvas balą Lietuvos čempionate.*

Ginčas iš esmės kyla dėl to, ar aukščiausias balas nustatomas tik iš finalo, ar ir iš kvalifikacijos varžybų balų. Pirmuoju atveju į pasaulio čempionatą turėtų vykti A. B., antruoju – E. F. Dėl T. U. ir E. G. delegavimo ginčas nekyla.

Federacijos vykdomasis komitetas 2026 m. gegužės 13 – 14 d. posėdžio metu *svarstė Federacijos rinktinės jaunimo amžiaus grupės moterų vieneto rungtyje nustatymo pagal aukščiausią balą varžybose (Lietuvos čempionate ar Lietuvos čempionate finale) patvirtinimo klausimą.* Nutarta „nustatyti Lietuvos aerobinės gimnastikos rinktinę jaunimo amžiaus grupės moterų vieneto rungtyje pagal aukščiausią balą varžybose.“ Vykdomojo komiteto posėdžio protokole pažymėta, kad *slapto balsavimo metu 6 nariai balsavo už tai, kad rinktinė būtų nustatoma pagal aukščiausią balą varžybose; 4 nariai balsavo už tai, kad rinktinė būtų nustatoma pagal aukščiausią balą finale.*

Tokiu būdu į pasaulio čempionato dalyvių rinktinę įtraukta E. F. ir neįtraukta A. B.

Bendras sporto teisės principas yra, kad varžybų dalyviams būtent finalo metu nustatomas jų tarpusavio išsidėstymas pagal pajėgumą ir toks išdėstymas lemia galutinius varžybų rezultatus. Finalo rezultatai sukuria pasekmes. Iš 37 dalyvių kvalifikacinėse varžybose atrenkant aštuonias finalo dalyves, vyksta tik kvalifikacinis turas, kuris nelemia galutinių varžybų rezultatų. Jeigu sportininkių pajėgumą lemtų kvalifikacinio turo metu pasiekti įvertinimai, nebūtų prasmės rengti finalą. Iš esmės tą pripažįsta ir pati Federacija, kuri Nuostatuose numato, kad *prizininkai apdovanojami medaliais, apdovanojamos 1 – 6 vietos.* Iš to darytina išvada, kad pati Federacija varžybų rezultatais pripažįsta finalo rezultatus; faktiškai šiame čempionate ir buvo apdovanotos pirmos trys sportininkės pagal finalo rezultatus. Federacija neapdovanojo medaliais trijų aukščiausių balus bendrai tiek kvalifikaciniame, tiek finalo ture surinkusių sportininkių. Atitinkamai pagal Kriterijų 5.3.1. p., balas paskutinėse varžybose turėtų būti suprantamas kaip finale pasiektas balas, nes tik finalo rezultatas nulemia varžybų galutinius rezultatus.

Taip pat pati Federacija Kriterijų 4 p. nustato, kad į rinktinę patenka pirmąją, antrąją ir trečiąją vietas užsėmusios sportininkės, nenustato, kad, pavyzdžiui, *sportininkės per visas varžybas surinkusios aukščiausius balus, įskaitant kvalifikacinius turus.*

Iš to daroma išvada, kad būtent finalo rezultatai turi lemti visas pasekmes: tiek apdovanojimo, tiek patekimo į rinktinę, tiek patekimo į pasaulio čempionato rinktinę. Kitaip aiškindamas šį principą, Federacijos vykdomasis komitetas jį aiškino neteisingai, o toks aiškinimas nėra objektyvus ir skaidrius, sudaro terpę kilti sportininkų teisių pažeidimas.

Šioje situacijoje taip pat yra svarbu, kaip galutinis rezultatas yra nustatomas pagal „*World Gymnastics*“ taisykles bei kokie rezultatai sukelia galutines pasekmes šioje organizacijoje, nes Federacija yra Lietuvos gimnastikos federacijos narė, o pastaroji priklauso tarptautinei organizacijai. Negana to, pasaulio čempionatas, į kurį ir bus deleguojamos sportininkės, taip pat vyks pagal „*World Gymnastics*“ taisykles.

Šį klausimą tarptautinėje sporto šakos organizacijoje reglamentuoja 2025 m. vasario 5 d. tuomet dar FIG vykdomojo komiteto patvirtintos „*Taškų skaičiavimo taisyklės 2025 – 2028*“ (*angl. Code of Points 2025 – 2028*). Šių taisyklių 1.15 dalyje C punkte numatyta:

„GALUTINIAI REZULTATAI

Kiekvienam finalui taškai iš ankstesnių etapų neperkeliami. (<...> there is no carry-over score.)

Finale įgyti taškai lemia galutinį rezultatą“ (vert. sportininkų atstovės)

Iš esmės tarptautinė sporto šakos organizacija taip pat pripažįsta plačiausiai paplitusį „*no carry-over score*“ principą, reiškiantį, kad ankstesnių nei finalas turų rezultatai nelemia rezultato finale ir galutinio varžybų rezultato bei iš to kylančių pasekmių.

Iš išdėstyto daroma išvada, kad tik finalo rezultatai sukelia pasekmes – taip turi būti aiškinamas ir Federacijos Kriterijų 5.3.1 p. išdėstytas principas – varžybų rezultatu laikant finalo rezultatą.

Šiuo atveju Kriterijus atitiko sportininkės T. U., E. G. ir A. B., nes jos surinko aukščiausius balus finale, o tuo pačiu, sportininkų atstovės vertinimu – ir varžybose.

Sportininkų atstovė atkreipia Federacijos dėmesį, kad analogiška situacija susiklostė ir dėl delegavimo į tą patį pasaulio čempionatą jaunių amžiaus grupės moterų vieneto rungtyje.

Dėl delegavimo procedūros

Kurie sportininkai turi būti deleguojami į pasaulio čempionatus, yra nustatyta Federacijos Kriterijuose.

Federacijos vykdomasis komitetas, remiantis 5.3.3 p., delegavimo procese spręsti gali tik „*kilus nenumatytoms situacijoms*“. Kriterijų 5.4 p. taip pat neatitinka šios konkrečios situacijos.

Akivaizdu, kad šiuo atveju nekilo *nenumatyta situacija* – varžybos vyko įprastai, todėl vykdomasis komitetas, spręsdamas dėl kriterijų reikšmių ir jas aiškindamas, veikė pažeisdamas Kriterijus.

Tuo atveju, jeigu pripažinti, kad vykdomasis komitetas gali pasirinkti taikyti kvalifikacijos turo arba finalo turo balą, ką faktiškai ir darė vykdomasis komitetas balsuodamas (šešiais balsais prieš keturis), reikštų, kad sprendimas priimamas pagal subjektyvią vykdomojo komiteto narių nuomonę ir neatitiktų LR Sporto įstatymo 22 str. 1 d. 12 p. reikalavimo valstybės biudžeto lėšų gavimui – suformuoti rinktinę, remiantis objektyviais kriterijais.

Dėl interesų konflikto

Kadangi Federacija yra Lietuvos gimnastikos federacijos narė, o aerobinės gimnastikos sportininkai ir jų rezultatai yra vertinami Lietuvos gimnastikos federacijai teikiant paraiškas valstybei savo programų ir projektų finansavimui, Federacijai yra taikomos Lietuvos gimnastikos federacijos Etikos kodekso nuostatos.

Šio kodekso 3.2 p. numatyta, kad „*vengiama situacijų, kai atliekant pareigas, priimant sprendimus ar atliekant kitus veiksmus susikerta LGF ir/ar jos darbuotojų ir/ar LGF narių privatūs asmeniniai, šeimos, draugų ir/ar finansiniai interesai. Atsiradus intereso konflikto prielaidai rekomenduojama oficialiai nusišalinti nuo sprendimo priėmimo.*“

Atkreiptinas Federacijos dėmesys, kad vykdomajame komitete, balsuojant dėl šios grupės sportininkų, nenusišalino valdybos narė G. H., kuri yra sportininkės E. F. dėdės sutuoktinė, tad sprendimas dėl šios sportininkės delegavimo taip pat priimtas ir veikiant interesų konflikto sąlygomis. Vykdomojo komiteto narė G. H. nesilaikė Etikos kodekso reikalavimų.

Taip pat atkreiptinas dėmesys, kad pagal LR Sporto įstatymo 22 str. 1 d. 6 p. turėti etikos kodeksą ir būti įtvirtinus atsakomybę už etikos pažeidimus yra būtinas kriterijus valstybės biudžeto lėšų sporto programoms ir projektams gavimui.

Išvados

Atsižvelgdama į tyrimo atlikimo metu nustatytas aplinkybes, sportininkų atstovė konstatuoja, Lietuvos aerobikos federacija, netinkamai taikydama savo pačios patvirtintus Kriterijus, nesilaikydama delegavimo procedūros ir priimdama sprendimus interesų konflikto sąlygomis, pažeidė sportininkės A. B. teises, nedeleguodama jos į 2026 m. pasaulio jaunių ir jaunimo aerobinės gimnastikos čempionatą, kuris vyks 2026 m. rugsėjo 4 – 6 dienomis Ispanijoje.

Sportininkų atstovės vertinimu, padarytas pažeidimas gali būti ištaisomas tik vienu būdu, t. y. deleguojant A. B. į 2026 m. pasaulio jaunių ir jaunimo aerobinės gimnastikos čempionatą.

Sprendimas dėl aerobinės gimnastikos sportininkės teisių

Remdamasi išdėstytu ir Lietuvos Respublikos Sporto įstatymo 11 str., 1 d. ir 5 d. 1 p., 2p., 4 p., 6 p., nusprendžiu:

- 1. Pripažinti, kad Lietuvos aerobikos federacija, netinkamai taikydama savo pačios patvirtintus Kriterijus, nesilaikydama delegavimo procedūros ir priimdama sprendimus interesų konflikto sąlygomis, pažeidė sportininkės A. B. teises;**
- 2. Įpareigoti Lietuvos aerobikos federaciją nutraukti sportininkės A. B. teises pažeidžiančius veiksmus ir ištaisyti padarytą pažeidimą;**
- 3. Siūlyti (rekomenduoti) Lietuvos aerobikos federacijai inicijuoti etikos pažeidimo procedūrą dėl vykdomojo komiteto G. H. veikimo interesų konflikto sąlygomis;**
- 4. Siūlyti (rekomenduoti) Lietuvos aerobikos federacijai imtis priemonių, kurios užkirstų kelią Lietuvos aerobikos federacijos vykdomojo komiteto nariams pažeisti Etikos kodekso normas dėl interesų konflikto bei apimtų draudimą veikti interesų konflikto sąlygomis.**

Dėl šių įpareigojimų ir siūlyimų (rekomendacijų) prašau informuoti sportininkų atstovę apie Lietuvos aerobikos federacijos priimtus sprendimus – dėl priemonių, kurių bus imamasi, įgyvendinant sportininkų atstovės nustatytus įpareigojimus (Lietuvos Respublikos Sporto įstatymo 11 str. 5 d. 6 p.).

Pabrėžtina, kad ypatingas atidumas yra reikalingas, sprendžiant klausimus, susijusius su nepilnamečiais sportininkais, nes jauniems asmenims dėl jų fizinio ir psichinio nebrandumo reikia ypatingos apsaugos ir priežiūros.

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos Viešojo administravimo įstatymo 14 str., šis sprendimas per vieną mėnesį nuo jo gavimo dienos gali būti skundžiamas Lietuvos administracinių ginčų komisijai (A. Goštauto g. 12, Vilnius), vadovaujantis Lietuvos Respublikos Ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymu, ar Lietuvos Respublikos Administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka Regionų administraciniam teismui bet kuriuose teismo rūmuose (Vilniaus rūmai, Žygimantų g. 2, Vilnius; Kauno rūmai, A. Mickevičiaus g. 8A, Kaunas; Klaipėdos rūmai, Galinio Pylimo g. 9, Klaipėda; Šiaulių rūmai, Dvaro g. 80, Šiauliai; Panevėžio rūmai, Respublikos g. 62, Panevėžys), ar per Lietuvos teismų elektroninių paslaugų portalą (<https://e.teismas.lt>).

sSportininkų atstovė

Laura Montvilaitė